

PROGRAM REALIZACJI
WEWNĄTRZSZKOLNEGO
SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
NA ROK SZKOLNY 2018/2019
ZESPÓŁ SZKOLNO–PRZEDSZKOLNY NR 1

- ***SZKOŁA PODSTAWOWA NR 35***
- ***PRZEDSZKOLE NR 187***

Cel główny

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego obejmuje działania podejmowane przez szkołę i przedszkole w celu prawidłowego przygotowania i wspierania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnej i zawodowej. System ten określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji tych działań, oczekiwane efekty i metody pracy.

PODSTAWY PRAWNE

realizowania w szkole i oddziałach przedszkolnych *programu z zakresu doradztwa zawodowego*:

1. Ustawa *Prawo oświatowe* z dnia 14 grudnia 2016 r., wymieniająca zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedno z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.
2. Rozporządzenia MEN z dn. 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U z dn. 7 maja 2013r. poz. 532) oraz organizacji zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, które prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup przedszkolnych i specjaliści.
3. Rozporządzenia MEN z dn. 16 sierpnia 2018 w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018r. poz. 996,1000,1290, 1669) określa treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, warunki i sposób realizacji i organizacji doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach przez wprowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego jest częścią planu wychowawczo – profilaktycznego szkoły i przedszkola.

Adresaci

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej i przedszkolu są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów/dzieci

- rodziców
- nauczycieli
- *Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego* zakłada, że:
 - wybór zawodu jest procesem, na który wpływają decyzje podejmowane przez wiele lat
 - na decyzje związane z wyborem zawodu składają się: wiedza o samym sobie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy
 - na wybór zawodu powinny więc wpływać: cechy osobowościowe (temperament, zdolności, charakter), zainteresowania, umiejętności, doświadczenia, system wartości, czynniki zdrowotne i emocjonalne, wpływ otoczenia i aktywność własna
- Działania związane z realizowaniem założeń *Systemu* powinny być systematyczne, zaplanowane oraz realizowane zgodnie z harmonogramem pracy szkoły.
- Formy realizowania założeń *Systemu* obejmuje:
 - pracę indywidualną i zbiorową z uczniami, rodzicami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły
 - planowe działania nauczycieli koordynowane przez szkolnego doradcę zawodowego

Cele z uwzględnieniem etapów edukacyjnych

Celem preorientacji zawodowej w przedszkolu jest wstępne zapoznanie dzieci z zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji¹.

Realizatorzy działań związanych z *Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego* w roku szkolnym 2018/2019:

- odpowiedzialnym za realizację działań jest dyrektor szkoły, doradca zawodowy, pedagog i psycholog szkolny, bibliotekarz, nauczyciele przedmiotów, wychowawcy i inne osoby wspomagające działania doradcze
- działania systemowe są planowane wspólnie przez specjalistów i nauczycieli (przydział zadań adekwatny do posiadanej wiedzy, doświadczeń, kompetencji w obszarze wychowania, przedsiębiorczości, doradztwa i orientacji zawodowej).

Doradztwo zawodowe jest realizowane w klasach I–VIII na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego pedagogicznej i z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem; a także w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach oraz w klasach VII i VIII na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego i na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Partnerzy działań związanych z *Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego* w roku szkolnym 2018/2019:

- Centrum Doradztwa Zawodowego dla Dzieci i Młodzieży
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4
 - Wydział Oświaty.
- Formy i treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane zgodnie z rozporządzeniem MEN z dn.30 sierpnia 2018r. oraz sporządzoną diagnozą, która wykazała, że najistotniejsze jest:

- pogłębianie wiedzy uczniów i nauczycieli z zakresu doradztwa zawodowego
- doskonalenie umiejętności uczniów, nauczycieli i rodziców z w/w zakresu.

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
ROK SZKOLNY 2018/2019

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin	Realizujący
Oddziały przedszkolne	1.Poznawanie siebie	IX-XI 2018	5	nauczyciele
<p>Treści programowe: Dziecko:</p> <p>1.1 określa, co lubi robić; 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań; 1.3 określa, co robi dobrze; 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.</p> <p>Tematyka/działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Moje pierwsze port folio” rozmowy o tym co dzieci lubią robić, prezentacja prac plastycznych, dziecko w zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach; określa swoje preferencje oraz umiejętności w zakresie wykonywania różnorodnych przedszkolnych czynności; przejawia poczucie własnej wartości jako osoby. • „Urządzamy kąciki zainteresowań” dziecko samodzielnie aranżuje przestrzeń wokół siebie; mówi o swoich decyzjach; klasyfikuje przedmioty według przeznaczenia; rozpoznaje przedmioty, porządkuje je, rozumie, do czego służą; podejmuje prace porządkowe. • „Dzień inny niż wszystkie, czyli: Co tu robić? W co się bawić?” dziecko: stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i określić, co się może zdarzyć; wykonuje rzeczy praktyczne dla siebie i innych; posługuje się różnymi przyborami i narzędziami; wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; • „Pokaz naszych zainteresowań” dziecko: opisuje ulubione czynności, zainteresowania; planuje działania; realizuje działania; występuje publicznie, prezentując swoje umiejętności; przejawia poczucie własnej wartości jako osoby, wyraża szacunek wobec innych osób i przestrzegając tych wartości, nawiązuje relacje rówieśnicze. 				

- Organizowanie przez nauczycieli różnych konkursów dla dzieci oraz konkursów rodzinnych i grupowych, zachęcanie do udziału w konkursach międzyprzedszkolnych – dziecko poznaje swoje mocne strony, preferencje, zdolności, rozwija swoje zainteresowania, buduje swoje poczucie wartości, kształtuje postawę proaktywną.

Metoda/forma:

- zabawy w kręgu, pantomimiczne
- praca indywidualna (indywidualna praca plastyczna)
- praca w grupach (gazetka grupowa);
- rozmowa, dyskusja
- pokaz połączony z przeżyciem

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin	Realizujący
Oddziały przedszkolne	2.Świat zawodów i rynek pracy	XI 2018-VI 2019	10	nauczyciele rodzice

Treści programowe:

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

Tematyka/działania:

- „Zobacz, jak wygląda świat” dziecko nazywa zawody; wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; wskazuje znaczenie pracy w konkretnych zawodach;
- „Praca dla innych” dziecko nazywa zawody służb ratowniczych; wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; opisuje, jak trzeba się zachować w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc; poznaje lub utrwała numery alarmowe; ocenia swoje zachowanie

kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; czyta obrazy, wyodrębnia i nazywa ich elementy, nazywa symbole i znaki; nazywa i rozpoznaje wartości związane z umiejętnościami i zachowaniami społecznymi.

- „Przewodnik po zawodach” dziecko wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; współdziała z dziećmi w zabawie; wskazuje zawody wykonywane przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód.
- „Wszyscy dla wszystkich” dziecko wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie przedmiotów codziennego użytku takie jak krawiec, murarz, piekarz, szewc; opisuje znaczenie pracy w konkretnych zawodach;
- „Zielono mi!” dziecko nazywa zawody; wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; wykonuje czynności, takie jak: sprzątanie;
- „Zobacz, jak wygląda świat” dziecko nazywa zawody; wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; wskazuje znaczenie pracy w konkretnych zawodach;
- „Wiem, kto pracuje w przedszkolu” dziecko opisuje czynności wykonywane przez pracowników przedszkola; nazywa zawody osób pracujących w przedszkolu; wyraża własne opinie;
- „W zagadce ukryty jest zawód” dziecko: nazywa zawody; wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód, jakie wykorzystuje narzędzia; odpowiada na pytania ,rozwiązuje zagadki1.
- „Co potrafią sprawne ręce” dziecko wyjaśnia rolę projektanta i wykonawcy przedmiotów; uczestniczy w wykonaniu poduszki – pufy do odpoczynku; podejmuje samodzielną aktywność poznawczą zagospodarowanie przestrzeni własnymi pomysłami konstrukcyjnymi.
- „Moje życie to pasja” dziecko nazywa zawody i koloruje rysunki przedstawicieli różnych zawodów; uważnie odbiera tekst czytany i przypisuje imiona do poszczególnych zawodów; podaje przykłady zainteresowań możliwych do wykorzystania we wskazanych zawodach;
- „Jestem twórcą!” dziecko wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu; opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka; posługuje się różnymi przyborami i narzędziami; wskazuje zawody wykonywane przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia, wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód.
- Organizowanie przez nauczycieli dla dzieci wycieczek do różnych miejsc pracy- dziecko poznaje przez obserwację bezpośrednią czynności wykonywane z danym zawodem, narzędzia oraz miejsce pracy

- Organizowanie spotkań w przedszkolu z reprezentantami różnych zawodów- dziecko poprzez pokaz poznaje zawody, narzędzia pracy
- Organizowanie wyjść do miejsc pracy w najbliższym otoczeniu np. sklep, kwiaciarnia, apteka, cukiernia, piekarnia, poczta... dziecko poznaje przez obserwację bezpośrednią czynności wykonywane z danym zawodem, narzędzia oraz miejsce pracy
- Organizowanie warsztatów świątecznych i innych tematycznych – dziecko posługuje się różnymi narzędziami i materiałami w działaniu tworząc ozdoby choinkowe, lepiąc i piekąc pierniczki itp.

Metoda/forma:

- metoda sytuacyjna
- rozmowa kierowana
- odgrywanie ról
- preorientacja zawodowa
- pogadanka
- praca plastyczna
- giełda pomysłów
- działania praktyczne w terenie – wycieczka, obserwacja
- burza mózgów –metoda zabawowa
- wywiad
- warsztaty

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin	Realizujący
Oddziały przedszkolne	3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	X 2018-II 2019	5	nauczyciele rodzice

Treści programowe:

Dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

Tematyka/działania:

- „Jak jest w szkole” dziecko nazywa dalszy etap edukacji – szkoła podstawowa, poprzez zwiedzanie szkoły poznaje charakterystyczne elementy związane z kolejnym etapem edukacyjnym np. sala lekcyjna, klasa, lekcja, przerwa międzylekcyjna, przedmioty szkolne, przybory szkolne itp.

- „Gdy będę większy to...” dziecko nazywa kolejny etap edukacji; opowiada, czego lubi się uczyć; komunikuje się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne.
- „ U źródeł wiedzy!” dziecko odpowiada na pytania; opowiada o zdarzeniach; objaśnia kolejność zdarzeń; klasyfikuje przedmioty według przeznaczenia; respektuje prawa i obowiązki swoje oraz innych osób, zwracając uwagę na ich indywidualne potrzeby;
- Organizowanie dla dzieci konkursów – dziecko kształtuje postawę pracy i motywacji do działania,
- Organizacja dla dzieci zajęć dodatkowych – dziecko poznaje różne czynności które lubi robić.

Metoda/forma:

- praca plastyczna
- praca w grupie
- wycieczka
- obserwacja

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin	Realizujący
Oddziały przedszkolne	4.Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	II-VI 2019	10	nauczyciele rodzice

Treści programowe:

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu

4.3podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Tematyka/działania:

- „Kim chcę zostać w przyszłości?” dziecko opisuje zawód prezentowany przez siebie; przedstawia czynności wykonywane w prezentowanym zawodzie; podejmuje próby autoprezentacji;
- „Mój pokój mój świat” dziecko wykonuje czynności porządkujące typu sprzątanie; klasyfikuje przedmioty według wielkości, kształtu

i przeznaczenia; wypowiada się na temat porządkowania własnego pokoju; określa funkcje porządku; wykonuje czynności takie jak: sprzątanie, pakowanie.

- „Plejada zainteresowań” dziecko opisuje ulubione czynności, zainteresowania; planuje działania; realizuje działania; występuje publicznie, prezentując swoje umiejętności; przejawia poczucie własnej wartości jako osoby, wyraża szacunek wobec innych osób i przestrzegając tych wartości, nawiązuje relacje rówieśnicze.
- Organizowanie balu karnawałowego z uwypukleniem różnych zawodów, prezentowanie atrybutów poszczególnych zawodów, stymulowanie marzeń zawodowych dzieci.

Metoda/forma:

- burza mózgów
- praca w grupach
- pogadanka
- metoda sytuacyjna
- praca plastyczna
- elementy metody projektu.

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin na oddział klasowy	Realizujący
Klasy I - III	1.Poznanie siebie	IX-XI 2018	3	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści

Treści programowe

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

Tematyka/działania:

- „Słodka matematyka”- poprzez pieczenie i dekorowanie ciastek oraz ich spożywanie poznawanie w działaniu zawodu cukiernika, kelnera, sprzedawcy; podejmuje działania w parze i grupie. Poznawanie w jakich sytuacjach zawodowych przydaje się matematyka.

- „Brawo ja! - prezentacja własnych talentów - przygotowanie znaku graficznego obrazującego własne zainteresowania i prezentowanie go na forum klasy; uczeń wskazuje atrybut swoich zainteresowań; podaje zróżnicowane przykłady zainteresowań ludzi;
- „Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania – uczniowie prezentują atrybuty swoich zainteresowań przyniesione do szkoły i opisują czynności służące rozwojowi tych zainteresowań
- „Gala talentów – jesteście mistrzami!” uczeń podaje przykłady różnych zainteresowań i talentów, określa, co lubi robić; przygotowuje prezentację swojego talentu/zainteresowania; opisuje, w jaki sposób rozwija swój talent/zainteresowania;
- „Sławna postać-Fryderyk Chopin – jak rozwijają się zainteresowania?” uczeń wskazuje osoby, które mogą pomóc w rozwijaniu zainteresowań; wymienia zainteresowania swoje, rodziców i rówieśników; wymienia zawody związane z muzyką.

Metoda/forma:

- ekspresja plastyczna
- rozmowa kierowana
- praca w grupach
- zabawa grupowa
- indywidualne wypowiedzi z elementami prezentacji
- zabawa naśladowcza
- autoprezentacja
- rozmowa, wywiad
- ekspresja ruchowa
- dyskusja

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin na oddział klasowy	Realizujący
Klasy I - III	2.Świat zawodów i rynek pracy	I 2019-VI 2019	5	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści

Treści programowe

Uczeń:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

Tematyka/działania:

- „Moja mama wszystko potrafi” – poznawanie nazw zawodów i czynności z nimi związane; uczeń wskazuje czynności zawodów mamy; opisuje właściwy zawód swojej mamy; przyporządkowuje czynności do zawodu; opisuje miejsce wykonywania zawodu mamy,
- „Zawody naszych najbliższych” prezentacje
- „Zawód moich rodziców” – naśladowanie czynności wykonywanych przez osoby wykonujące dane zawody, odgadywanie nazw zawodów
- „W zwierzyńcu” – zawody związane ze zwierzętami i czynności związane ze zwierzętami
- „Miasteczko zawodów” – Poznawanie zawodów i opisywanie miejsc pracy związanych z różnymi zawodami, wyobrażanie sobie wymarzonego miejsca pracy
- „Kto buduje dom?” – odgrywanie różnych ról zawodowych, poznawanie etapów powstawania domu, wskazywanie i opisywanie czynności wykonywanych w ramach zawodów budowlanych: architekt, murarz, tynkarz, dekarz, cieśla, inżynier budownictwa, elektryk, hydraulik, glazurnik.
- „Przymiarka do zawodu” poznawanie cech ważnych w wybranych zawodach i porównywanie ich ze swoimi cechami
- „Zgadnij co robię” przedstawianie charakterystyki wybranych zawodów
- „Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły
- „Zawody które podziwiam” prezentacje, poznawanie cech charakteru osób wykonujących różne zawody
- „Zawody na celowniku”-poznawanie zawodów w różnych sytuacjach życiowych
- „Trofea zawodowe. Do kogo to należy?”- poznawanie zawodów poprzez narzędzia, którymi posługują się ludzie wykonujący dany zawód
- „Halo! Usterka! Szukam pomocy.-odgrywanie różnych ról zawodowych i podejmowanie prób identyfikacji z różnymi zawodami
- „W centrum handlowym” – poznawanie czynności zawodowych w wybranych profesjach, wskazywanie miejsc wykonywania danego zawodu

- „Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego”- tworzenie kartki świątecznej, laurki z życzeniami itp. Uczeń wymienia nazwy wybranych zawodów; wymienia etapy czynności zawodowych specyficznych dla danego zawodu.
- „Dzisiejszy Jaś-kim będzie jako Jan?” – opisywanie swoich marzeń, uczeń wyjaśnia znaczenia pojęć: praca, zawód; demonstruje ruchem czynności charakterystyczne dla wylosowanego zawodu; korzysta z przekazywanych informacji; uczestniczy w zabawie związanej z różnymi zawodami; współpracuje w parze i grupie;

Metoda/forma:

- Orientacja zawodowa
- Udział rodziców w spotkaniach z uczniami
- Pokazy różnych zawodów
- Wycieczki do Szreniawa...agroturystyka
- Gry edukacyjne
- Zabawy tematyczne
- Drama
- Prezentacje i autoprezentacje
- Rozmowa kierowana
- Ekspresja plastyczna
- Praca w grupach

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin na oddział klasowy	Realizujący
Klasy I - III	3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	XI 2018- II 2019	2	Nauczyciele, wychowawcy,

Treści programowe

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

Tematyka/działania:

- „Po co się uczyć?” uczeń opisuje, czym jest potrzeba uczenia się na podstawie tekstu przeczytanego przez nauczyciela; określa rolę uczenia się w osiąganiu wyznaczonego celu;

- „Miłośnik to ja i ty” – rozpoznawanie swoich ulubionych zajęć, czynności, obszarów zainteresowań; uczeń wymienia powody uczenia się; nazywa czynności związane z uczeniem się; formułuje własne zdanie na temat czynności związanych z uczeniem się; określa zawody powiązane z danym typem aktywności;
- „Umiem znaleźć to czego szukam” uczeń potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy, jak podręcznik, książka, album, encyklopedia, media, inni ludzie.

Metoda/forma:

- zabawy tematyczne
- drama
- prezentacje i autoprezentacje
- rozmowa kierowana
- ekspresja plastyczna
- praca w grupach
- autoprezentacja
- ekspresja twórcza
- burza mózgów
- mapa myśli
- zabawa ruchowa

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin na oddział klasowy	Realizujący
Klasy I - III	4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	III 2019-VI 2019	3	Nauczyciele wychowawcy, specjaliści

Treści programowe

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Tematyka/działania:

- „Jak zmieścić dzień w słoju?” jak dobrze zaplanować swój dzień; uczeń porządkuje i organizuje czynności codzienne w zakresie czasowym; wskazuje elementy (pory) dnia; klasyfikuje czynności i przyporządkowuje je do jednostki czasu.
- „Jutro pojedziemy daleko” planowanie wycieczek indywidualnych i grupowych, uczeń gromadzi i klasyfikuje informacje; weryfikuje działania w zależności od wskazanego miejsca i sytuacji; prezentuje działania na forum klasy; zachęca innych do własnych pomysłów;
- „Bawimy się w architektów i projektantów” planowanie i wykonywanie projektów, makiet np. najbliższej okolicy, Rynku Starego Miasta, godła Polski, herbu miasta itp.
- „Jesteśmy twórczy i ekologiczni” projektowanie i wykonanie rzeczy użytkowych z materiałów wtórnych
- „Dom moich marzeń” wykonywanie prac plastycznych obrazujących wymarzony dom
- „Tworzymy wymarzoną przestrzeń wokół nas” budowanie modeli budowli z klocków lub pudełek

Metoda/forma:

- Zabawy tematyczne
- Drama
- Prezentacje i autoprezentacje
- Rozmowa kierowana
- Ekspresja plastyczna
- Praca w grupach

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin na oddział klasowy	Realizujący
Klasy IV - VI	1.Poznawanie własnych zasobów	IX – XI 2018	4	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści

Treści programowe

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

Tematyka/działania:

- „Ja – to znaczy kto?” uczeń wskazuje swoje zainteresowania jako mocne strony; opisuje znaczenie zainteresowań w procesie wyboru zawodu; podaje przykłady zawodów, w których przydatne są określone zainteresowania; podejmuje próbę zaplanowania rozwoju własnych zainteresowań
- „Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem” uczeń wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; podaje przykłady zawodów, w których przydatne są określone mocne strony; podejmuje próbę zaplanowania rozwoju swoich mocnych stron
- „Dzień Kreatywnych Pasjonatów” uczeń prezentuje swoje pasje i zainteresowania w sposób twórczy; wskazuje powiązania między zainteresowaniami/pasjami a przyszłym zawodem oraz korzyści wynikające z posiadania zainteresowań dla kariery zawodowej
- „Moje pasje” promowanie swoich zainteresowań przez wystawy
- „Mój talent” Mini Playback show zorganizowany przez SU
- Udzielanie uczniom porad i konsultacji indywidualnych
- Pomaganie uczniom w przygotowaniu teczek „port folio”
- Aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów przez udział w konkursach, przygotowanie różnych zadań na lekcje przedmiotowe, udział uczniów w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych
- Udział uczniów w działaniach samorządu klasowego i szkolnego
- Udział uczniów w rywalizacji „Liga klas”
- Prowadzenie przez nauczycieli dla uczniów różnych kół zainteresowań (koła przedmiotowe, językowe, artystyczne, sportowe w załączniku oferta zajęć pozalekcyjnych na rok szkolny 2018/19)

Metoda/forma:

- kalambury;
- opis przypadku
- rozmowa kierowana
- autorefleksja
- praca w grupach
- wizualizacja
- metoda projektu;
- plakat (mapa myśli)

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin na oddział klasowy	Realizujący
Klasy IV - VI	2. Świat zawodów i rynek pracy	I 2019 - VI 2019	5	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści

Treści programowe

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

Tematyka/działania:

- „Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych” uczeń podaje kilka przykładowych zawodów medycznych; przytacza krótką charakterystykę wybranego zawodu medycznego; podaje przykładowe źródło informacji o zawodach medycznych; podaje przykłady zasad etycznych, które powinny obowiązywać w wykazie zawodów medycznych
- „Zawodowy idol” uczeń podaje krótką charakterystykę zawodu, wymienia kilka cech psychofizycznych niezbędnych w tym zawodzie; wskazuje miejsca, gdzie można znaleźć szczegółowe informacje o zawodzie
- „Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów” uczeń wymienia wybrane grupy zawodów; podaje kilka przykładowych zawodów wchodzących w skład wskazanych grup; wskazuje możliwości rozwoju w wybranych zawodach; podaje źródła informacji o zawodach
- „Po co mi ta praca?” uczeń wskazuje funkcje pracy w życiu człowieka; podaje korzyści wynikające z wykonywania pracy; formułuje i ilustruje marzenia związane z przyszłą pracą
- „Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych” uczeń wyjaśnia pojęcie zdrowy styl życia; wymienia zasady zdrowego stylu życia; podaje korzyści wynikające z prowadzenia zdrowego stylu życia; wskazuje związki między prowadzeniem zdrowego stylu życia a możliwością podjęcia pracy w przyszłości, w kontekście wymagań zdrowotnych zawodów
- „Wybieram ten zawód, bo...” uczeń wymienia czynniki, wpływające na wybór zawodu; określa związek pomiędzy zawodem a czynnikami

wpływającymi na jego wybór; charakteryzuje wybrane zawody; wymienia interesujący go zawód

- „I ty możesz zostać MacGyver'em” uczeń wyjaśnia, czym jest kreatywność; • poszukuje w sposób indywidualny różnych rozwiązań; poszukuje twórczych i niestandardowych zastosowań
- „Jak oszczędzić pierwszy milion?” uczeń wyjaśnia skąd ludzie mają pieniądze; opisuje różne sposoby pozyskiwania pieniędzy; wymienia różne pojęcia związane z pieniędzmi; wskazuje różnicę pomiędzy potrzebą a zachcianką; określa swój własny cel związany z oszczędzaniem; opisuje własne metody oszczędzania;
- „Targi zawodów w szkole”- uczniowie przygotowują charakterystyki zawodów z uwzględnieniem ścieżki ich uzyskania – impreza szkolna
- „Gra terenowa – poznawanie zawodów” - poznawanie zawodów przez zabawę grupową.

Metoda/forma:

- ćwiczenie w parach
- ćwiczenie grupowe
- rozmowa kierowana
- zabawa dydaktyczna
- gra dydaktyczna
- dyskusja grupowa
- bank pomysłów
- mapa marzeń
- praca indywidualna
- wywiad
- pokaz filmu.

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin na oddział klasowy	Realizujący
Klasy IV - VI	3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	I – IV 2019	4	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści

Treści programowe

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

Tematyka/działania:

- „Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?” uczeń wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, omawia indywidualny sposób nauki, znajduje różnice pomiędzy zdobywaniem wiedzy a ćwiczeniem umiejętności;
- „Jak uczyć się szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się” uczeń identyfikuje własny sposób zapamiętywania informacji; wymienia sposoby pozyskiwania i zapamiętywania informacji; rozpoznaje style uczenia się; wyjaśnia związek między stylem uczenia się a dominującymi czynnościami wykonywanymi w różnych zawodach
- „Umiejętności – od przeszłości do przyszłości” uczeń opisuje sposoby zdobywania wiedzy o sobie i rozpoznawania swoich umiejętności; wymienia własne umiejętności; wskazuje umiejętności jakie chciałby opanować
- „Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe” uczeń określa wartość wiedzy z przedmiotów, które lubi; opisuje związek między wiedzą a światem zawodów; wymienia korzyści wynikające z rozwijania własnej wiedzy
- Projekty i zadania grupowe z poszczególnych przedmiotów sposobem doskonalenia metod uczenia się i zdobywania wiedzy

Metoda/forma:

- burza mózgów
- rozmowa kierowana
- praca indywidualna
- praca w małych grupach
- mapa myśli
- fotoekspresja
- rysunek

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin na oddział klasowy	Realizujący
Klasy IV - VI	4.Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	III 2019-VI 2019	3	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści

Treści programowe

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Tematyka/działania:

- „Gotowi? Trzy, dwa, jeden, SMART!” uczeń wyjaśnia pojęcie celu oraz rozróżnia cel od marzenia; stosuje metodę określania celu; określa swój cel; wyznacza poszczególne zadania prowadzące do celu
- Spotkanie z rodzicami podczas zebrań klasowych „Czy i kiedy „spoczywamy na laurach”? tak by Rodzic potrafił uzasadnić konieczność uczenia się przez całe życie; wymieniać umiejętności swojego dziecka; podawać przykłady zainteresowań, uzdolnień i talentów swojego dziecka, które warto rozwijać; dostrzegać związek między uczeniem się przez całe życie a przyszłością zawodową dziecka
- Spotkanie z rodzicami podczas zebrań klasowych „Rodzic wie najlepiej. Decyzje edukacyjno-zawodowe mojego dziecka” -uwrażliwienie rodziców na problemy dzieci związane z wyborem zawodu oraz na rolę rodziców w tym procesie
- Udział uczniów w wycieczkach do zakładów pracy – kontakt i współpraca poprzez rodziców uczniów

Metoda/forma:

- dyskusja
- praca indywidualna
- praca w grupach

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin na oddział klasowy	Realizujący
Klasy VII - VIII	1.Poznawanie własnych zasobów	IX – XI 2018	4	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele

Treści programowe

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

Tematyka/działania:

- „Moje umiejętności – moje sukcesy” uczeń identyfikuje swoje sukcesy osiągnięte dzięki umiejętnościom; dokonuje analizy posiadanych kompetencji (umiejętności, postaw i cech osobistych); projektuje możliwości wykorzystania własnych sukcesów i posiadanych kompetencji na rynku pracy w przyszłości
- „Ja w moich oczach” uczeń wyjaśnia, czym jest samoocena; wymienia swoje mocne strony; wskazuje wyróżniające go cechy, które wpływają na ich wybory zawodowe; wymienia obszary (słabe strony), nad którymi powinien pracować oraz podaje na to sposoby, aby osiągnąć cel edukacyjno-zawodowy; uzasadnia, jakie znaczenie ma wiedza o sobie w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej
- „Ja w oczach innych” uczeń wskazuje swoje zasoby istotne dla projektowania przyszłości edukacyjno-zawodowej; dokonuje syntezy informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych i innych źródeł; przyjmuje informację zwrotną na swój temat; dokonuje refleksji dotyczącej własnej osoby
- „Moje portfolio i e-portfolio” uczeń zbiera informacje o sobie przydatne w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej; dokonuje syntezy tych informacji w formie portfolio; charakteryzuje formy portfolio; uzasadnia znaczenie portfolio
- „Czy i ja mogę być bohaterem?” uczeń rozpoznaje swoje zasoby ze szczególnym uwzględnieniem własnych ograniczeń; odkrywa, jak można wykorzystać własne ograniczenia jako wyzwania; planuje sposoby rozwijania swoich mocnych stron i radzenia sobie z własnymi ograniczeniami; dokonuje analizy i syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o stanie zdrowia, ograniczeniach i możliwościach
- „Jakie wartości są dla mnie ważne?” uczeń wymienia różne wartości i wskazuje ich sens; tworzy własną hierarchię wartości; dokonuje

wyborów, kierując się swoimi wartościami; uzasadnia, dlaczego postępowanie zgodne z własnymi wartościami jest ważne w życiu i pracy

- „Rozpoznaję swoje aspiracje” uczeń wyjaśnia pojęcie aspiracji; charakteryzuje swoje aspiracje; wymienia sposoby na pokonywanie przeszkód w dążeniu do zaspokojenia aspiracji
- „Predyspozycje zawodowe” – warsztaty
- Podczas indywidualnych i grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów
- Nauczyciele przygotowują uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych
- Pielęgniarka szkolna udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście wyboru zawodów
- Uważliwanie uczniów na dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowanie właściwych nawyków adekwatnych do wybieranych zawodów.

Metoda/forma:

- dyskusja
- checklista
- praca indywidualna
- praca w parach i małych grupach
- analiza filmu
- plakat
- praca z tekstem
- kwestionariusze
- giełda pomysłów
- treningi umiejętności społecznych

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin	Realizujący
Klasy VII - VIII	2.Świat zawodów i rynek pracy	I 2019 - VI 2019	7	Doradca zawodowy, nauczyciele, wychowawcy

Treści programowe

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji.

Tematyka/działania:

- „Zawody wokół nas” uczeń podaje, gdzie szukać informacji o zawodach szkolnictwa zawodowego; wymienia grupy zawodów; przypisuje interesujące go zawody do grupy/obszaru i znajduje informacje na ich temat; wskazuje różnorodne źródła wiedzy o zawodach i z nich korzysta
- „Marzenia do spełnienia” uczeń wyjaśnia, czym jest zawód oraz gdzie można szukać informacji na jego temat; wymienia składowe opisu zawodu; identyfikuje istotne informacje, które umożliwiają poznanie interesujących go zawodów; rozpoznaje zawód na podstawie wykorzystywanych w nim narzędzi – charakteryzujących go atrybutów; określa wstępnie swoje pierwsze wyobrażenia o wyborze
- „W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?” uczeń opisuje poszczególne zawody ze szczególnym uwzględnieniem zadań, czynności i umiejętności zawodowych; wskazuje zawody, w których przydatne są: wiedza i umiejętności zdobywane na zajęciach z poszczególnych przedmiotów; wymienia źródła informacji o zawodach
- „Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców” uczeń przedstawia informacje o zawodach rzemieślniczych; wymienia zalety poszczególnych zawodów rzemieślniczych; podaje nazwy przykładowych narzędzi służących rzemieślnikom do wytwarzania towarów i świadczenia usług; wymienia umiejętności, zdolności lub cechy przydatne w zawodach rzemieślniczych; charakteryzuje specyfikę kształcenia
- „Startujemy zawodowo – Zawodoznawcza Liga Klas” uczeń wyszukuje informacje o zawodach; analizuje informacje o zawodzie; prezentuje informacje o zawodzie w sposób przemyślany i kreatywny; ocenia sposób przedstawienia informacji o zawodzie
- „W roli głównej...” – wywiad z przedstawicielem zawodu; uczeń wyjaśnia, na czym polega praca w danym zawodzie, wskazuje możliwe drogi dojścia do tego zawodu; wymienia zalety i wady pracy w danym zawodzie/na danym stanowisku; przeprowadza wywiad wg przyjętych zasad;
- „Wolontariat – wstępem do kariery” uczeń opisuje, czym jest wolontariat; wymienia zalety angażowania się w wolontariat; wymienia

korzyści doświadczenia pracy w formie wolontariatu; uzasadnia znaczenie wolontariatu w zdobywaniu doświadczenia zawodowego

- „Praca wartością człowieka”- znaczenie pracy zawodowej
- Eksponowanie przez nauczycieli w trakcie bieżącej pracy z uczniami związków realizowanych treści nauczania danego przedmiotu z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego.

Metoda/forma:

- dyskusja
- praca w grupach
- kolaż
- autorefleksja
- plakat
- akronim
- skojarzenia
- quiz
- wywiad

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin	Realizujący
Klasy VII - VIII	3.Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	I – IV 2019	6	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele

Treści programowe

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

Tematyka/działania:

- „System szkolnictwa w Polsce” – seminarium informacyjne prowadzone przez CDZDM
- „Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych” uczeń wyszukuje ważne informacje w ofercie wybranej szkoły; podaje, jakich informacji brakuje w analizowanej ofercie szkoły; podaje przykłady, gdzie można uzupełnić informacje

o szkołach; opracowuje informacje na temat oferty szkół; analizuje przygotowaną ofertę szkół pod względem możliwości jej wyboru

- „Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda” uczeń wymienia możliwości kształcenia po szkole podstawowej; podaje korzyści z ukończenia przez ucznia danego typu szkoły; przedstawia najważniejsze informacje o typach szkół ponadpodstawowych; wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy szkołami ponadpodstawowymi; wyjaśnia, jakie możliwości przebiegu ścieżek kształcenia stwarza obecny system edukacji
- „Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje” uczeń posługuje się pojęciami kwalifikacji i kompetencji; podaje przykłady kwalifikacji i kompetencji; wymienia wymagania pracodawców dotyczące kwalifikacji i kompetencji
- „Jak długo uczymy się?” uczeń podaje przykłady świadczące o związku uczenia się ze współczesnym rynkiem pracy; uzasadnia znaczenie edukacji w życiu człowieka; wyjaśnia istotę uczenia się przez całe życie
- Stwarzanie uczniom okazji do udziału w targach edukacyjnych
- Umożliwienie uczniom udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych
- Informowanie o ofercie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych
- Umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez stronę internetową szkoły oraz prowadzenie gabloty
- Współpraca z Centrum Doradztwa Zawodowego dla Dzieci i Młodzieży
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 4 w pomocy uczniom właściwym planowaniu dalszej edukacji
- Prowadzenie przez nauczycieli zajęć dodatkowych i kół zainteresowań

Metoda/forma:

- praca w grupach
- praca z tekstem (analiza ulotek)
- dyskusja
- plakat
- debata za i przeciw
- giełda pomysłów

Poziom kształcenia	Treści programowe	Termin realizacji	Liczba godzin	Realizujący
Klasy VII - VIII	4.Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji	I – VI 2019	7	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele

Treści programowe

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Tematyka/działania:

- „Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych z elementami oferty edukacyjnej” – seminarium informacyjne CDZDM
- „Kariera zawodowa. Co w trawie piszczy?” uczeń wyjaśnia znaczenie pojęcia kariera zawodowa; wymienia korzyści z planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej; przedstawia możliwe drogi dojścia do zawodu informatyka; wymienia, co – oprócz edukacji szkolnej – może pomóc w realizacji zaplanowanej kariery zawodowej
- „Jak wybrać szkołę?” uczeń wskazuje preferowane szkoły i kierunki kształcenia, do których chce kandydować; określa własne oczekiwania i preferencje wobec wybieranych szkół; podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej
- „Co dwie głowy, to nie jedna. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?” uczeń określa poziom osobistego przekonania o słuszności dokonanego wyboru edukacyjno-zawodowego; wymienia osoby, które mogą wspomóc go w dokonaniu tych wyborów; podaje przykłady instytucji/placówek, które mogą udzielić pomocy w planowaniu kariery zawodowej; wskazuje sytuacje, w których można skorzystać
- Organizowanie dla uczniów spotkań z przedstawicielami rynku pracy- udział uczniów w „Arenie zawodów”
- Organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole
- Pomaganie uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- Wspieranie przez doradcę zawodowego nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- Umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami naszej szkoły

- Wspieranie uczniów w tworzeniu indywidualnych planów edukacyjnych
- Udział rodziców w prezentowaniu różnych zawodów lub umożliwieniu wizyt w zakładach pracy
- Pogłębienie wiedzy rodziców na temat polskiego systemu edukacji i świadomości uczenia się przez całe życie – „Szkoła podstawowa i co dalej? Możliwe ścieżki kształcenia” –spotkania z rodzicami podczas zebrań klasowych
- „Co wiem o wyborach mojego dziecka?” rozwijanie umiejętności wspierania dziecka w procesie planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej podczas spotkań z rodzicami
- „Kto pyta, nie błądzi. Poznajemy lokalną ofertę szkół ponadpodstawowych” zapoznanie rodziców z lokalną ofertą edukacyjną
- „Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych – krok po kroku” - poznanie zasad rekrutacji do szkół ponadpodstawowych
- Umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez stronę internetową szkoły oraz prowadzenie gabloty
- Współpraca z Centrum Doradztwa Zawodowego dla Dzieci i Młodzieży
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 4 w pomocy uczniom właściwym planowaniu dalszej edukacji
- Udostępnianie materiałów multimedialnych ułatwiających podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych
- Wychowawcy współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej uczniów
- Spotkanie z rodzicami podczas zebrań klasowych „Czy i kiedy „spoczywamy na laurach”? tak by Rodzic potrafił uzasadniać konieczność uczenia się przez całe życie; wymieniać umiejętności swojego dziecka; podawać przykłady zainteresowań, uzdolnień i talentów swojego dziecka, które warto rozwijać; dostrzegać związek między uczeniem się przez całe życie a przyszłością zawodową dziecka
- Spotkanie z rodzicami podczas zebrań klasowych „Rodzic wie najlepiej. Decyzje edukacyjno-zawodowe mojego dziecka” -uwrażliwienie rodziców na problemy dzieci związane z wyborem zawodu oraz na rolę rodziców w tym procesie
- Udział uczniów w wycieczkach do zakładów pracy – kontakt i współpraca poprzez rodziców uczniów
- Nauczyciel bibliotekarz opracowuje, aktualizuje i udostępnia uczniom, rodzicom i nauczycielom zasoby dotyczące doradztwa zawodowego
- Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści i doradca zawodowy współpracują z sobą w zakresie realizacji działań
- Umożliwienie uczniom udziału w „Drzwiach otwartych” do szkół ponadpodstawowych
- Korzystanie z bazy materiałów ze stron www.doradztwo.ore.edu.pl

Metoda/forma:

- bank pomysłów
- mapa myśli
- eksperyment
- rozmowa kierowana
- dyskusja
- praca w grupach
- plakat
- studium przypadku
- autorefleksja
- zasoby Internetu
- programy multimedialne
- prezentacje multimedialne

Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- 2) prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- 3) opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu oraz koordynacja jego realizacji;
- 4) wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań
- 5) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Efekty realizacji działań określonych Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego:

- 1) kształtowanie aktywności zawodowej uczniów i wychowanków
- 2) pomoc rodzicom i opiekunom w kształtowaniu postaw i zachowań podopiecznych związanych z planowaniem kariery zawodowej
- 3) dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, rodziców, nauczycieli
- 4) kształtowanie bardziej świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych
- 5) zrozumienie mechanizmów rynku pracy
- 6) świadomość ustawicznego kształcenia

7) budowanie motywacji wewnętrznej na podstawie znajomości własnych zasobów.

Efekty działań podlegać będą ewaluacji na końcu roku szkolnego 2018/19 . Na podstawie jej wyników określone zostaną działania na następny rok szkolny.

Opracował zespół ds. doradztwa zawodowego:

Honorata Kałużna - wicedyrektor

Ola Starzak – doradca zawodowy

Grażyna Stępka – pedagog

Aneta Zielonacka – psycholog

Ewelina Rajszo – nauczyciel przedszkola

Małgorzata Chodorowska – nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej

Irmina Walczak – nauczyciel

Magdalena Koszewska-Małek - nauczyciel

Załącznik

Słownik pojęć

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego (WSDZ) – celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę lub placówkę.

Działania związane z doradztwem zawodowym – ogół zaplanowanych i systematycznych działań podejmowanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę, których celem jest przygotowanie i wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Działania te obejmują m.in. zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, działania skierowane do rodziców i nauczycieli, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego – zajęcia grupowe organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej (Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, art. 109.1. pkt 7), których wymiar określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r., poz. 703).

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Ustawa Prawo oświatowe art. 109.1. pkt 5 oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach – Dz.U. z 2017 r., poz. 1591).

Preorientacja zawodowa – ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

Orientacja zawodowa – ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–IV szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Doradztwo zawodowe – uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej i szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.